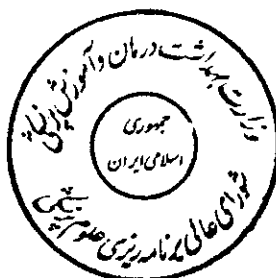

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته روانشناسی بالینی**

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۱/۸/۱

بسمه تعالی

**برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته روانشناسی بالینی**

رشته: روانشناسی بالینی

دوره: دکتری تخصصی (Ph.D.)

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و نهمین جلسه مورخ ۹۱/۸/۱ بر اساس طرح دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

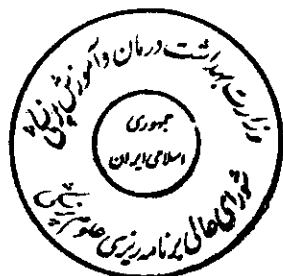
الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۹۱/۸/۱ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در چهل و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۸/۱ در مورد

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی

- ۱- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور ضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محقق

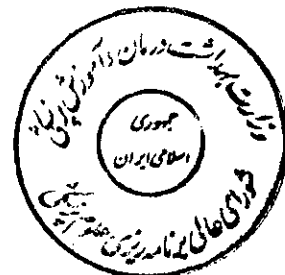
معاون آموزشی

رای صادره در چهل و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۸/۱ در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره

دکتری تخصصی (Ph.D.)

رشته روانشناسی بالینی

مقدمه:

ویژگی های روانی انسان به همان اندازه مهم است که ویژگی های جسمانی او مورد توجه قرار دارد. لذا آشنایی و تحلیل نظریه های روانشناختی، درک مفهوم شخصیت در انسان، مراحل رشد روانی، آسیب شناسی اختلالات روانی و رفتاری و شناخت نابهنجاری های روانی انسان و درمان روان شناختی آن در بین علوم مرتبط با سلامت از اهمیت ویژه برخوردار است. این برنامه به منظور کسب دانش و مهارت های لازم پیرامون موضوعات فوق تدوین شده است و تدوین گران برنامه از نظرات و پیشنهادات سازنده صاحب نظران استقبال می نمایند.

نام رشته و مقطع مربوطه:

رشته روانشناسی بالینی مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.) Clinical Psychology (Ph.D.)

تعریف رشته : دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی شاخه ای از علم روانشناسی است که دانش آموختگان آن در چارچوب علوم رفتاری به آموزش، پژوهش، پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات روان شناختی و در موارد ارگانیک (عضوی) در قالب تیم تخصصی عمل می نمایند.

تاریخچه رشته و پیشرفتهای جدید:

تاریخچه رشته در جهان و ایران:

رشته روان شناسی بالینی در سال ۱۸۹۶ در دانشگاه پنسیلوانیا در آمریکا آغاز به کارکرد و با فعالیت های روان شناسی ویتز با انتشار مجله روان شناسی بالینی گسترش یافت. عنوان روان شناسی بالینی در سال ۱۹۱۷ با تشکیل انجمن آمریکایی روان شناسی بالینی مطرح گردید و در سال ۱۸۹۲ شعبه روان شناسی بالینی با فعالیت های استانی هال به عنوان انجمن روان شناسی آمریکا (APA) آغاز به کار نمود. در حال حاضر روان شناسی بالینی شعبه ۱۲ انجمن روان شناسی می باشد. در دانشگاه های معتبر دنیا این رشته در مقاطع ارشد و دکتری دانشجوی تربیت می کند.

روانشناسی بالینی در ایران برای اولین بار در سال ۱۳۷۶ بعنوان یک دوره مشترک پس از تصویب وزارت بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی ایران، انستیتو روانپزشکی تهران و دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی برگزار گردید، تاکنون بیش از ۱۴ دوره ی دکتری تخصصی (Ph.D.) روانشناسی بالینی توسط دانشگاه های فوق برگزار گردیده است و در حال حاضر علاوه بر دانشگاه های مذکور در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی نیز برگزار می گردد. پس از انقلاب فرهنگی اولین برنامه ریزی درسی مدون برای دکتری تخصصی (Ph.D.) روانشناسی بالینی در مورخه ۱۳۷۵/۲/۱۶ توسط کمیته ی تخصصی روانشناسی گروه علوم انسانی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تهیه و مورد تصویب شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی قرار گرفت. برنامه ی حاضر نخستین بازنگری همه جانبه ی هیأت ممتحنه و ارزشیابی رشته ی روانشناسی بالینی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از این برنامه ی اولیه می باشد.

ارزش ها و باورها (Values):

ارزشهایی که در تدوین این برنامه مورد تأکید قرار می گیرند عبارتند از:

- ✓ توجه به مبانی الهی و دینی، با تأکید بر رعایت احکام شرعی اسلام در تمامی شئون، بخصوص، برقراری ارتباطات حرفه ای، به ویژه در وجود اختلالات روانی که در این شرایط پاسداری از جان و مال و آبروی انسان ها به عنوان امانتهای الهی، از اهمیت بالاتری برخوردار هستند.
- ✓ توجه به انسان از کلیه ابعاد جسمی-روانی-اجتماعی(فرهنگی و اقتصادی) و معنوی
- ✓ تأکید بر مبانی تفکر علمی و اخلاق
- ✓ توجه به فرهنگ غنی بومی و استفاده از تجربیات ارزشمند نیاکان
- ✓ تأکید بر رعایت اخلاق حرفه ای و رعایت شئون الهی-انسانی
- ✓ اعتقاد به تقدم پیشگیری به درمان
- ✓ احترام به اعتقادات دینی بیماران و مراجعین

رسالت (Mission):

رسالت رشته روانشناسی بالینی در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D.)، تربیت نیروهای آگاه، متعهد و توانمند در زمینه روانشناسی بالینی است که قادر باشند، با توسعه دانش روانشناسی، حوزه آموزش، پژوهش و درمان های روانشناختی را ارتقا بخشیده و از این طریق موجب ارتقاء سلامت روان جامعه، همچنین ارتقاء رشته را فراهم نمایند.

چشم انداز (Vision):

در ده سال آینده، کشور در حوزه روانشناسی بالینی، واجد نیروهای کارآمد، بالاترین استانداردهای آموزشی و خدمات ارزیابی، تشخیص، درمان و پیشگیری و تولید علم در زمینه روانشناسی بالینی در سطح منطقه خواهد بود.

هدف کلی رشته (Aims):

اهداف کلی آموزشی و پژوهشی این برنامه عبارتند از:

- جستجو و تلاش برای فراهم آوردن زمینه های رشد و ارتقاء دانشجویان از طریق کسب دانش بنیادی و تمرین و کارورزی در حوزه روانشناسی بالینی به منظور ارائه بهتر خدمات روانشناسی بالینی در مراکز علمی، پژوهشی و درمانی.
- ارائه خدمات روانشناسی بالینی در حوزه تشخیص، پیشگیری و درمان در زمینه های مورد نیاز فرد، خانواده و جامعه
- فراهم آوردن دیدگاه علمی وسیع و منعطف در نظام روانشناسی از طریق آموزش علمی و عملی در حیطه های تشخیص، روان درمانی و تحقیقات بالینی به منظور رشد شخصیتی و کسب شایستگی حرفه ای، اخلاقی و اجتماعی مناسب.
- فراهم آوردن فرصت های آموزشی و روان درمانی برای دانشجویان از طریق کسب تجربه در ارائه خدمات با مراجعین، زوجها و خانواده ها در پهنه زندگی.

نقش دانش آموختگان در برنامه ی آموزشی (Role definition) :

دانش آموختگان دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته روانشناسی بالینی دارای نقش های آموزشی، پژوهشی و خدماتی خواهند بود.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان :

نقش آموزشی :

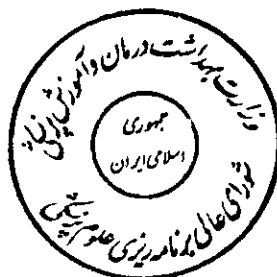
- * آموزش بیماران یا مراجعین و همراهان بیماران در محدوده صلاحیتهای تخصصی
- * ارائه آموزشهای همگانی
- * مشارکت در آموزشهای دانشگاهی در صورت اشتغال در مراکز علمی-پژوهشی و دانشگاه
- * مشارکت در آموزشهای مداوم مشمولین آموزش مداوم و آموزشهای ضمن خدمت کارکنان حوزه های مرتبط با رشته
- * مشارکت در تدوین دستورالعمل های آموزشی مبتنی بر شواهد در برنامه های حاکمیت بالینی

نقش پژوهشی:

- * طراحی، اجرا و ارزشیابی طرح های پژوهشی مرتبط
- * همکاری در طرحهای پژوهشی مرتبط در نظام سلامت
- * انتشار نتایج تحقیقات انجام شده در زمینه روان شناسی بالینی و سلامت روان

نقش خدماتی :

- * برقراری ارتباط موثر حرفه ای با بیماران یا مراجعین
- * اخذ شرح حال روانشناختی و ثبت در پرونده مراجعین
- * ارزیابی و مداخلات روانشناختی موثر در بیماریهای روانی در تیم تخصصی
- * تشخیص اختلالات روان شناختی و ثبت در پرونده مراجعین
- * انجام و تفسیر آزمون های روان شناختی مورد نیاز به منظور کمک به تشخیص اختلال های روانی
- * ارائه انواع روان درمانی، درمان های فردی، زوج درمانی، خانواده درمانی، گروه درمانی و محیط درمانی
- * مدیریت مراکز مشاوره و روان درمانی

توانمندیهای مورد انتظار :

کسب کلیه توانمندیهای مورد انتظار در مقطع کارشناسی ارشد، به علاوه توانمندیهای زیر برای این دوره ضروری است:

- مصاحبه روانشناختی
- تفکر علمی و نقاد
- رعایت اخلاق حرفه‌ای
- برقراری ارتباط حرفه‌ای با بیماران
- آگاهی و استفاده از دانش مبتنی بر شواهد با تاکید بر مبانی دینی و فرهنگی
- توانایی انتخاب، بکارگیری و تفسیر ابزارهای روانشناختی متناسب با بیماران و مراجعان و سیستم ارائه دهنده خدمت
- ارزیابی خطر و مداخلات متناسب بر اساس راهنمای بالینی
- ارائه انواع روان درمانی شامل فردی، زوج و خانواده، گروه با رویکردهای متفاوت روانشناختی
- خود ارزیابی در حیطه تخصصی مربوطه
- آموزش
- پژوهش و نگارش مقاله
- نقد اطلاعات، روشها، متون و دستورالعمل های علمی و برنامه ها-متاآنالیز
- آشنایی با برنامه های نرم افزاری آفیس، word، power point، excel، access و spss
- جستجوی پیشرفته در پایگاههای اینترنتی و بانکهای اطلاعاتی پزشکی

راهبردهای اجرایی برنامه آموزشی:

استراتژی‌های اجرایی برنامه آموزشی تلفیقی از دو استراتژی استاد محور و دانشجو محور با گرایش هدفدار به سمت مشارکت بیشتر دانشجو در امر یاددهی، یادگیری و کسب مهارت استوار است. این دوره بر اساس راهبرد بالینی استوار می‌باشد و دانشجویان در کنار اساتید در موقعیت‌های بالینی به آموزش و پژوهش خواهند پرداخت. از راهبردهای این برنامه، جامعه‌نگری، مسئله‌نگری و محتوای مبتنی بر وظایف حرفه‌ای و آموزش مادام‌العمر می‌باشد.

شرایط و نحوه ی پذیرش دانشجو :

- قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط ومقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد
- کلیه ی ضوابط ورود به رشته و پذیرش دانشجو بر اساس آیین نامه ی آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی و برابر آخرین اطلاعات مندرج در راهنمای آزمون ورودی دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته های گروه پزشکی می باشد.
- کسانی می توانند در آزمون این دوره شرکت کنند که دارای مدرک کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی - روانشناسی شخصیت - روانسنجی و رشته های روانشناسی (کلیه گرایشها) و دکتری عمومی پزشکی باشند.

مواد امتحانی و ضرایب شامل موارد زیر می باشد :

نام درس	ضرایب
آسیب شناسی روانی	۲
نظریه های شخصیت	۲
نظریه ها و فنون روان درمانی	۲
آزمون های روانی	۲
آمار و روش تحقیق	۲
مصاحبه بالینی	۱
نوروسایکولوژی	۱
جمع	۱۲

*جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

رشته های مشابه در خارج از کشور :

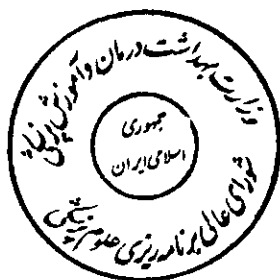
رشته ای به همین نام در کشور های دیگر وجود دارد. رشته دکترای حرفه ای روانشناسی بالینی به شکل (Psy.D)

رشته های مشابه در داخل کشور:

رشته های بسیار نزدیک به این رشته از جمله روانشناسی سلامت در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دانشگاه تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی وجود دارد.

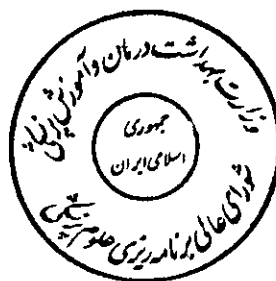
شرایط لازم جهت راه اندازی رشته :

طبق شرایط و ضوابط شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی می باشد.

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) روانشناسی بالینی

مشخصات دوره:

نام دوره: دکتری تخصصی (Ph.D) رشته روانشناسی بالینی (Ph.D) Clinical Psychology

طول دوره و ساختار آن:

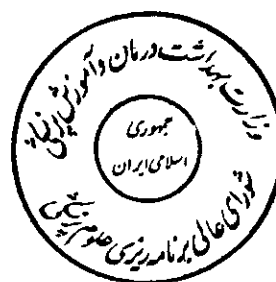
مطابق آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

نام دروس و تعداد واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای این دوره ۵۰ واحد به شرح ذیل:

اختصاصی اجباری (core)	۲۵ واحد
اختصاصی اختیاری (non core)	۲ واحد
کارورزی	۷ واحد (هر واحد ۱۳۰ ساعت)
پایان نامه	۱۶ واحد
جمع کل	۵۰ واحد

در ضمن دانشجوی موظف است علاوه بر تعداد واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر ۱۶ واحد از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذرانند.

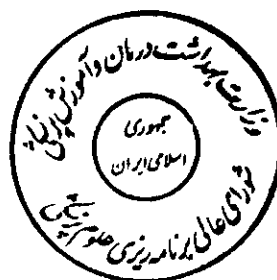
الف) جدول دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته روانشناسی بالینی.

کد درس :	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی		
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع
۰۱	آسیب‌شناسی روانی پیشرفته	۲	۲	-	۲۴	--	۲۴
۰۲	نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی	۲	۲	-	۲۴	-	۲۴
۰۳	مصاحبه تشخیصی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۰۴	نوروسایکولوژی (عصب روانشناسی)	۱	۱	-	۱۷	-	۱۷
۰۵	ارزیابی بالینی ۱	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۰۶	ارزیابی بالینی ۲	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۰۷	درمان شناختی - رفتاری	۳	۲	۱	۲۴	۲۴	۶۸
۰۸	روش‌ها و طرح‌های پژوهشی پیشرفته در روان‌شناسی بالینی	۲	۱	۱	۱۷	۲۴	۵۱
۰۹	سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی**	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷	۲۶
جمع		۱۷					

* دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر ۱۶ واحد از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

** گذراندن این درس بعنوان درس کمبود یا جبرانی توسط کلیه دانشجویانی که قبلاً این درس را نگذرانده‌اند الزامی است.

*** سرفصل دروس ۰۱ لغایت ۰۸ مطابق برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی بالینی می‌باشد.

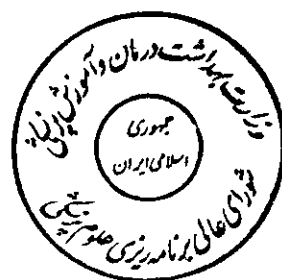

ب) جدول دروس اختصاصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته روانشناسی بالینی

پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی				نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	کارورزی	عملی	نظری	جمع		
-	۲۴	-	۲۴	-	-	۲	۲	نقد نظریه ها و دیدگاه های شخصیت	۱۰
-	۲۴	-	۲۴	-	-	۲	۲	آسیب شناسی روانی تحولی (۱)	۱۱
-	۱۷	-	۱۷	-	-	۱	۱	اصول اخلاق حرفه ای در روانشناسی بالینی	۱۲
-	۱۷	-	۱۷	-	-	۱	۱	آمار پیشرفته در روانشناسی بالینی	۱۳
-	۵۱	۲۴	۱۷	-	۱	۱	۲	روش ها و طرح های پژوهشی پیشرفته در روانشناسی بالینی	۱۴
۱۱	۵۱	۲۴	۱۷	-	۱	۱	۲	ارزیابی و تشخیص (۱)	۱۵
۱۱	۲۴	-	۲۴	-	-	۲	۲	آسیب شناسی روانی تحولی (۲)	۱۶
-	۲۴	-	۲۴	-	-	۲	۲	سایکوفارماکوتراپی و ارگانیک تراپی	۱۷
۱۵، ۱۱، ۱۶	۶۸	۶۸	-	-	۲	-	۲	درمان شناختی - رفتاری (۱)	۱۸
۱۶، ۱۵	۲۴	۲۴	-	-	۱	-	۱	گروه درمانی	۱۹
۱۵	۵۱	۲۴	۱۷	-	۱	۱	۲	ارزیابی و تشخیص (۲)	۲۰
۲۰، ۱۸	۶۸	۶۸	-	-	۲	-	۲	کاربرد روان درمانی فردی	۲۱
۱۸	۶۸	۶۸	-	-	۲	-	۲	درمان شناختی - رفتاری (۲)	۲۲
۱۸، ۱۶، ۲۰	۵۱	۲۴	۱۷	-	۱	۱	۲	زوج درمانی	۲۳
	۹۱۰ ساعت	-	-	۹۱۰ ساعت	-		۷	کارورزی*	۲۴
							۱۶	پایان نامه*	۲۵
جمع کل واحدها									

* برای انتخاب دروس شماره ۲۴ و ۲۵ قبولی در امتحان جامع ضروری است.

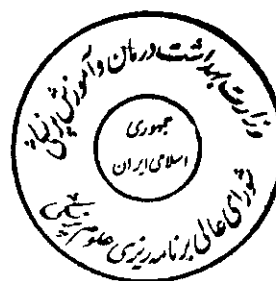
** هر واحد کارورزی ۱۳۰ ساعت می باشد.

ج) جدول دروس اختصاصی اختیاری (Non core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته روانشناسی بالینی

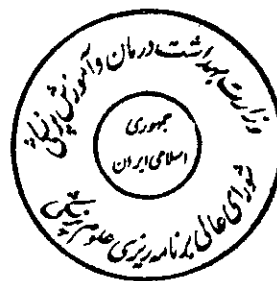
پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی			تعداد واحد درسی			نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
	۲۴	-	۲۴	-	۲	۲	روان شناسی سلامت	۲۷
۱۱ و ۱۶ و ۱۵	۲۴	-	۲۴	-	۲	۲	اصول درمان روان پویایی کوتاه مدت	۲۸
	۵۱	۲۴	۱۷	۱	۱	۲	نوروسایکولوژی پیشرفته	۲۹
	۱۷	-	۱۷	-	۱	۱	طرحواره درمانی	۳۰
۱۰	۲۴	-	۲۴	-	۲	۲	بنیادهای روان درمانی در فرهنگ اسلامی	۳۱
۷							جمع	

دانشجو می‌بایست ۲ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان‌نامه موردنظر، با موافقت استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته روانشناسی بالینی

نام درس: سیستمهای اطلاع رسانی پزشکی

کد درس: ۰۹

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس: دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هریک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا باشد، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه‌های کاربردی مهم را فرا گیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه‌ای و روش جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه‌ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه‌ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

شرح درس: در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه‌ی شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایتهای مهم، پست الکترونیکی و بانکهای اطلاعاتی آشنا می‌شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و تحقیق در رشته خود استفاده کند.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی):

*آشنایی با رایانه‌ی شخصی:

۱- شناخت اجزای مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲- کارکرد و اهمیت هریک از اجزای سخت افزاری و لوازم جانبی.

*آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.

۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳- نحوه‌ی استفاده از Help ویندوز.

۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز.

*شناخت و کاربرد نرم افزارهای:

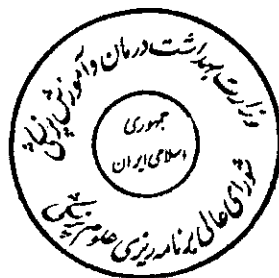
- آفیس

- Word

- Power Point

- Excel و access

- نحوه جستجو در پایگاههای اینترنتی

*آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی - کاربردی رشته تحصیلی.

۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه‌ی جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه‌ی تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- نحوه‌ی کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم.

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته‌ی تحصیلی.

منابع درس :

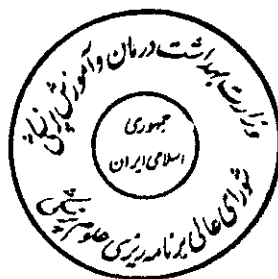
1. Finding Information in Science, Technology and Medicine Jill Lambert, Taylor & Francis, latest edition.
2. Information Technology Solutions for Healthcare Krzysztof Zieliński et al., latest edition.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.

- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی

اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

نام درس: نقد نظریه‌ها و دیدگاه‌های شخصیت

کد درس: ۱۰

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با نظریه‌های تحلیلی، پدیدارشناختی، صفات، زیست-جسمانی، عقلانی - هیجانی و رفتارگرایانه شخصیت و نقد و بررسی آنها

شرح درس:

آشنایی با رویکردهای نظری مطالعه ماهیت انسان که از فرضیات علمی، راهبردها و اهداف روانشناختی متفاوتی نشأت گرفته‌اند و مقایسه و مقابله نظریه‌های شخصیت بر اساس شباهت‌ها و تفاوت‌های منحصر بفردی که با یکدیگر دارند و استفاده از رویکرد علمی و نقادانه به نظریه‌ها.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

در این درس دانشجو عناوین زیر را فرا می‌گیرد:

- نظریه‌ها و پژوهش‌های مربوط به اساس بیولوژیک و روانشناختی شخصیت
- رویکردهای صفت و تیپ به شخصیت
- نظریه‌ها و پژوهش‌های فرویدی و روانپویشی پس از فروید
- رویکردهای نظری و تجربی به دیدگاه شناختی - اجتماعی شخصیت
- رویکردهای نظری و تجربی به دیدگاه پدیدارشناسی شخصیت
- رویکردهای خود، بین فرهنگی و تلفیق آنها با رویکردهای روانپویشی، شناختی - اجتماعی و پدیدار شناختی

منابع درس:

- 1-Cappara, S. (the the latest edition). Personality. Cambridge University.
- 2-Maddi, S.R. (the latest edition). Personality theories: A Comparative analysis. Waveland Press, INC.
- 3-Hall, C. S., Lindzey, G., & Campbell, J. B. (the latest edition). Theories of personality. New York: Wiley.
- 4-Ryckman, R. M. (the latest edition). Theories of personality. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- 5-Burger, J. M. (the latest edition). Personality. Belmont, CA: Wadsworth Publishing.
- 6-Larsen, R.J., & Buss, D.M. (the latest edition). Personality Psychology: Domains of Knowledge about Human Nature. New York: McGraw-Hill.
- 7-Allen, B. P. (the latest edition). Personality Theories: Development, Growth, and Diversity. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.

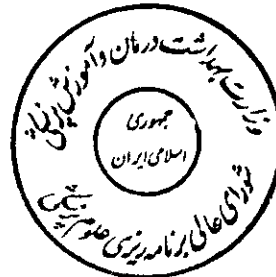

8-Derlega, V. J., Winstead, B. A., & Jones, W. H. (the latest edition). Personality: Contemporary Theory and Research. Belmont, CA: Cengage Learning/Wadsworth.

9- Ewen, R. B. (the latest edition). Personality, a topical approach: Theories, research, major controversies, and emerging findings. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان کتبی، ارائه مقاله با تاکید بر پژوهش در دیدگاههای شخصیت و مشارکت فعال در کلاس.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با فرایند رشد بهنجار و نابهنجار در چرخه زندگی زیستی - روانی - اجتماعی است.

شرح درس:

در این درس مفهوم سازی، ارزیابی و درمان اختلال‌های روانشناختی در موقعیت بالینی بررسی می‌شود و با دیدگاهی نقادانه استفاده از نظریه‌ها، شیوه‌های ارزیابی و روش‌های مداخله بالینی موجود در اختلال‌های روانشناختی بحث و گفتگو می‌شود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

در این درس دانشجو عناوین زیر را فرا می‌گیرد:

- مفهوم آسیب شناسی روانی تحولی و رشد بهنجار
- بررسی تعامل عوامل ژنتیک، نوروبیولوژی، محیطی، روانی - اجتماعی در سبب شناسی اختلال‌های روانی
- عوامل خطر، حمایت و تاب آوری در محیط و بافت زندگی
- ساختار و بافت خانواده
- آشنایی با پژوهش در حوزه‌ی آسیب شناسی روانی تحولی
- اختلال‌های نافذ رشد
- اختلال بیش‌فعالی - نقص توجه و اختلال‌های یادگیری
- اختلال‌های رفتار مخرب و ضد اجتماعی
- اختلال‌های اضطرابی
- اختلال‌های خلقی و خودکشی
- اختلال‌های خوردن

منابع درس:

- 1- Casey, P., & Kelly, B. (the latest edition). Fish's clinical psychopathology: signs and symptoms in psychiatry.
- 2-American Psychiatric Association. (the latest edition).Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders,text revision.
- 3-Sadock, B. J. & Sadock, V. A. (the latest edition).Comperhensive Textbook of Psychiatry.Williams & Wilkins: Lippincott.
- 4-Kendall, p. (the latest edition). Childhood disorders. Psychological Press, LTD.
- 5-Rutter, M., Bishop, D., Pine, D., Scott, S., Jim S. Stevenson, Eric A. Taylor, E.A., & Anita

Thapar, A.(the latest edition). Rutter`s Child and Adolescent Psychiatry. Wiley-Blackwell.

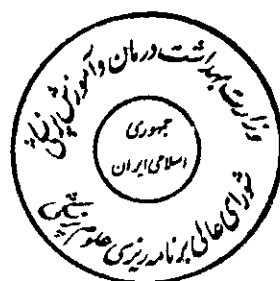
6-Susan B., Campbell,M. , E., Cummings, Patrick T. Davies(the the latest edition).

7-Developmental Psychopathology and Family Process: Theory, Research, and Clinical Implications.Guilford Press.

8-Sadock, B. J. & Sadock, V. A. (the the latest edition). Kaplan and Sadock`s concise textbook of child and adolescent Psychiatry,

شیوه ارزیابی دانشجو:

- امتحان کتبی، ارائه حداقل یک مقاله و مشارکت فعال در کلاس

نام درس: اصول اخلاق حرفه‌ای در روانشناسی بالینی

کد درس: ۱۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی و بکارگیری اخلاق حرفه‌ای در حوزه دانش و حرفه روانشناسی بالینی است.

شرح درس:

در این درس دانشجویان اخلاق حرفه‌ای و موازین اخلاقی در حوزه روانشناسی بالینی، اصول تصمیم‌گیری و تفکر نقادانه و حل و فصل تعارضات اخلاقی را بر اساس اخلاق حرفه‌ای در روانشناسی بالینی فرا می‌گیرند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری):

- آشنایی با روانشناسی اخلاق و شکل‌گیری اخلاق حرفه‌ای
- اخلاق حرفه‌ای و تفکر نقادانه
- اخلاق حرفه‌ای در حوزه پژوهش در روانشناسی بالینی
- اخلاق حرفه‌ای در ارزیابی و تشخیص
- اخلاق حرفه‌ای در حوزه رواندرمانی
- اخلاق حرفه‌ای در موارد قانونی
- آشنایی با قوانین کشور درباره بهداشت روان

منابع درس:

۱- کتابهای منتشر شده توسط سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران در خصوص اخلاق در روانشناسی.

1. O' Danohue, W. (the latest edition). Handbook of professional ethics for psychologist. SAGE Publication.
2. Pope, K.S. & Vasquez, M.J.T. (the latest edition). Ethics in psychotherapy and counseling: A practical guide. John Wiley & Sons, Inc.
3. Rest, J.R. (the latest edition). Moral development in the professions: psychology and applied ethics. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
4. Tribe, R., & Morrissey, J. (the latest edition). Handbook of professional and ethical practice for psychologists, Counselors and psychotherapists.
5. -Sammel, J. Knapp & Leon D. VandeCreek (the latest edition). Practical ethics for psychologists, A positive approach. American Psychological Association, Washington, DC.

شیوه ارزیابی دانشجویان: امتحان کتبی، ارائه حداقل یک مقاله و مشارکت فعال در کلاس.

کد درس: ۱۳

نام درس: آمار پیشرفته در روانشناسی بالینی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی و بکارگیری روش‌های آماری در تحلیل داده‌ها بر اساس طرح‌های پژوهشی روانشناسی بالینی.

شرح درس:

در این درس دانشجویان با روش‌های آماری در تحلیل انواع داده‌ها آشنا شده و نحوه استفاده از آنها را فرا می‌گیرند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

- قدرت آزمون و عوامل موثر بر آن
- انواع همبستگی و رگرسیون
- مقایسه دو یا چند میانگین
- تحلیل عاملی
- طرح‌های اندازه‌گیری مکرر
- طرح‌های پیچیده
- آزمون‌های غیر پارامتریک
- تحلیل عامل اکتشافی
- داده‌های طبقه‌بندی شده

منابع درس:

1. Greene, J., & D'Oliveira, M. (the latest edition). Learning to use statistical tests in psychology. Open University Press.
2. Harris, H. (the latest edition). Designing and reporting experiments in psychology. Open University Press.
3. Field, A. (the latest edition). Discovering statistics using spss. SAGE Publication.
4. Ho, R. (the latest edition). Handbook of univariate and multivariate data analysis and interpretation with spss. Taylor & Francis Group, LLC.
5. Kerr, A.W., Hall, H.K., & Kozub, S.A. (the latest edition). Doing Statistics with SPSS. SAGE Publications.
6. Russo, R. (the latest edition). Statistics for the behavioral sciences: An introduction. Psychology Press.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

امتحان کتبی، نقد حداقل دو مقاله و مشارکت فعال در کلاس.

کد درس : ۱۴

نام درس: روش ها و طرح های پژوهشی پیشرفته در روانشناسی بالینی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس :

آشنایی و بکارگیری روش های پژوهش در حوزه روانشناسی بالینی.

شرح درس:

در این درس دانشجویان انواع روش های پژوهش کمی و کیفی و چگونگی گزارش پژوهش را بر اساس اصول نگارش روانشناسی بالینی فرا می گیرند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

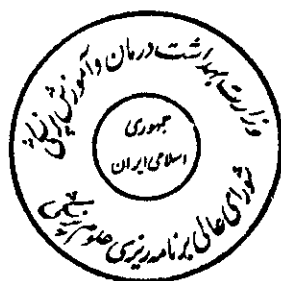
- آشنایی با روش های پژوهش در روانشناسی بالینی
- داده های کیفی: مصاحبه و گروه های متمرکز
- تحلیل محتوا و موضوع
- تحلیل کیفی تجربه: نظریه های اصلی (grounded)
- مطالعات موردی
- تحلیل کیفی گفتگو و متن: تحلیل روایی
- مشاهده و پژوهش عملی
- تحلیل داده های پرسشنامه ای و زمینه یابی
- مطالعات مداخله ای: طرح و تحلیل
- مرور نظام مند و متاآنالیز

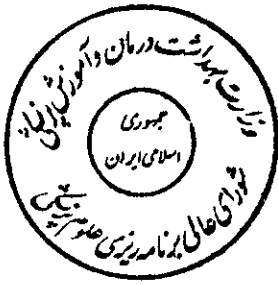
منابع درس :

1. -. David, F. Marks, D.F., & Yardley, L. (the latest edition). Research methods for clinical and health psychology. SAGE Publications.
2. Dunbar, G. (the latest edition). Evaluation research methods in psychology: Study approach. Blackwall Publishing.
3. Searle, A. (the latest edition). Introducing research and data in psychology: A guide to methods and analysis. Routledge.
4. Roberts, M., & Llardi, S.S. (the latest edition). Handbook of research methods in clinical psychology. Blackwell Publishing.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- امتحان کتبی، انجام یک طرح پژوهشی، نقد حداقل دو مقاله و مشارکت فعال در کلاس.

کد درس : ۱۵

نام درس: ارزیابی و تشخیص (۱)

پیش نیاز یا همزمان : آسیب‌شناسی روانی تحولی (۱)

تعداد واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس : فراگیری دانش و مهارت‌های مصاحبه تشخیصی اختلال‌های روان‌شناختی.

شرح درس: در این درس دانشجویان با راهبردهای ایجاد رابطه با مراجع و کسب اطلاعات لازم بر اساس تکنیک و رسیدن به تشخیص ۵ محوری، مصاحبه تشخیص ویژه اختلال‌های روان‌شناختی را فرا می‌گیرند و کاربرد مهارت‌های آن را می‌آموزند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- Five steps to make a diagnosis
- Five phases and the four components
- A difficult patient.
- Disorder- specific interviewing

Clinical disorders

Personality disorders

Conversion

Dissociation

Posttraumatic stress disorder

Somatization

Psychotic acting out

Catatonia

Inattention and hyperactivity

Amnesia

Delirium

Dementia

Mental Retardation

Concealing

Falsifying and lying

Factitious behavior

Self- deceptive behavior

منابع درس:

1. Othmer, E. & Othmer, S. (the latest edition). The Clinical interview using DsM-IV Volume 1: fundamentals. Washington: American Psychiatric Press Inc.
2. Othmer, E. & Othmer, S. (the latest edition) the Clinical interview using DsM-IV Volume 2: the difficult patient. Washington: American Psychiatric Press Inc.
3. -. Herson, M. (the latest edition). Psychological assessment in clinical practice. Brunner-Routledge. New York.
4. Sadock, B. J. & Sadock, V. A. (the latest edition). Comprehensive Textbook of Psychiatry. Williams & Wilkins: Lippincott.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

- امتحان کتبی پایان ترم، مصاحبه بالینی در طول ترم (دو مورد با سوپرویزن مستقیم استاد و دو مورد بدون سوپرویزن مستقیم استاد). گزارش کتبی مصاحبه‌های بالینی در طول ترم و مشارکت فعال در کلاس.

هدف کلی درس:

آشنایی با فرایند رشد بهنجار و نابهنجار در چرخه‌ی زندگی زیستی - روانی - اجتماعی است.

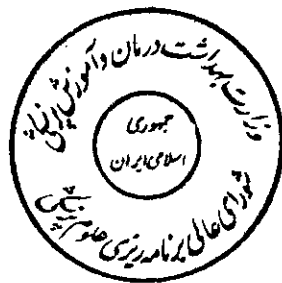
شرح درس:

در این درس مفهوم سازی، ارزیابی و درمان اختلال‌های روانشناختی با تاکید بر دیدگاه زیستی - روانی - اجتماعی و

ارزیابی نقادانه نظریه‌ها، شیوه‌های ارزیابی، نتایج پژوهشی در این حوزه و شیوه‌های مداخله بالینی مدنظر است.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

در این درس دانشجو عناوین زیر را فرا می‌گیرد:

- سیستم های طبقه بندی اختلال‌های روانی

- همه‌گیرشناسی و بار اختلال‌های روانی

- سبب شناسی، نشانگان و درمان اختلال‌های سایکوتیک

- سبب شناسی، نشانگان و درمان اختلال‌های سایکوسوماتیک و سوماتوفرم

- سبب شناسی، نشانگان و درمان اختلال‌های تجزیه‌ای

- سبب شناسی، نشانگان و درمان اختلال‌های شخصیت

- سبب شناسی، نشانگان و درمان اختلال‌های سوء مصرف مواد

- ارزیابی و مداخله در رفتارهای خود آسیب - رسان و خودکشی

- ارزیابی و مداخله در عوامل روانشناختی موثر بر بیماری‌های مزمن جسمی شامل بیماری‌های قلبی-عروقی،

تنفسی، گوارشی، غدد، نفرولوژی (دیالیز و فشار خون) سرطان و آرتريت روماتوئید

منابع درس:

1. American Psychiatric Association. (the latest edition).Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders,Text revision.
2. Sadock, B. J. & Sadock, V. A. (the latest edition).Comperhensive Textbook of Psychiatry.Williams & Wilkins: Lippincott.
3. -.Kendall, p.(the latest edition). Childhood disorders. Psychological press, LTD.
4. Rutter, M., Bishop, D., Pine, D., Scott, S., Jim S. Stevenson, Eric A. Taylor, E.A., & Anita Thapar, A.(the latest edition).Rutter`s Child and Adolescent Psychiatry. Wiley-Blackwell.
5. Susan B., Campbell, M. , E., Cummings, Patrick T. Davies(the the latest edition). Developmental Psychopathology and Family Process:Theory, Research, and Clinical Implications.Guilford Press.
6. Sadock, B. J., & Sadock, V. A. (the the latest edition). Kaplan and Sadock`s concise textbook of child and adolescent Psychiatry,

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان کتبی، ارائه حداقل یک مقاله و مشارکت فعال در کلاس.

کد درس : ۱۷

نام درس: سایکوفارماکوتراپی و ارگانیک تراپی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد.

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجو با دارودرمانی و سایر درمان‌های فیزیکی در اختلال‌های روانی.

شرح درس: در این درس دانشجو با کاربرد داروها و سایر درمان‌های فیزیکی اختلال‌های روانی آشنا می‌شود و موارد منع تجویز، ممنوعیت و احتیاط‌های مربوط به آن را فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

- درمان‌های دارویی و فیزیکی موثر بر اختلال‌های روانی بر اساس DSM (آخرین چاپ)

- Delusional disorder
- Schizoaffective disorder
- Delirium
- Dementia
- Amnesic disorder
- Sleep disorders
- Impulse control disorders
- Personality disorders
- Factitious disorders
- Pervasive developmental disorders
- Mood disorders in childhood and adolescence
- Early-onset schizophrenia
- Adolescents substance abuse
- Mood disorders
- Anxiety disorders
- Schizophrenia
- Substance-related disorders
- Brief Psychotic disorder
- Somatoform disorders
- Dissociative disorders
- Sexual disorders
- Eating disorders
- Attention-deficit disorders
- Disruptive behaviour disorders
- Tic disorders
- Elimination disorders
- Anxiety disorders in childhood and adolescence

منابع درس:

Sadock, B.J. & Sadock, A. V. (the latest edition). Comprehensive text book of Psychiatry.

U.S.A.: Lippincott Williams & Wilkins.

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان کتبی، ارایه حداقل یک مقاله و مشارکت فعال در کلاس.

کد درس : ۱۸

نام درس: درمان شناختی- رفتاری (۱)

پیش نیاز یا همزمان : آسیب‌شناسی روانی تحولی(۱) و (۲) - ارزیابی و تشخیص (۱)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: کاربرد درمان شناختی - رفتاری در اختلال‌های روانی بزرگسالان.

شرح درس: در این درس دانشجو با آرایه‌ی مصاحبه بالینی شناختی- رفتاری، فرمول‌بندی شناختی- رفتاری، طرح درمان و استفاده از تکنیک‌های رایج شناختی و رفتاری به درمان بیماریهای بزرگسالان می‌پردازد.

رئوس مطالب : (۶۸ ساعت عملی)

انجام درمان شناختی - رفتاری روی بیماران مبتلا به اختلال‌های خلقی و اضطرابی.

منابع درس :

1. Persons, B. J. (the latest edition). The case formulation approach to cognitive-behavior therapy. New York: Guilford Press.
2. Dobson, D. & Dobson, K. (the latest edition). Evidence-based practice of cognitive-behavioral therapies. New York: Guilford press.
3. Leahy, R. L. & Holland S. J. (The latest edition). Treatment plans and interventions for depression and anxiety disorders. New York: Guilford Press.
4. Nicholas, T. (the latest edition). Case formulation in cognitive behaviour therapy: the treatment of challenging and complex cases, Roulledge, U.K.
5. Monica, R. B. & Rush, A. J. (The latest edition). Guilford Press, New York.

- رابرت لی هی (آخرین چاپ). تکنیک‌های شناختی- رفتاری، راهنمای کاربردی برای متخصصین بالینی.

- آرون بک، رابرت لی‌هی، جودیت بک، آرتور فریمن، مک گلو هوسکی، استفان هالند، رویا جلالی، مک گلو هوسکی (آخرین چاپ) چالش‌های شناخت درمانی.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- دو بیمار (یک بیمار دارای اختلال خلقی و یک بیمار دارای اختلال اضطرابی)، هر کدام طی ۸ جلسه‌ی پی در پی توسط

هر دانشجو با سوپرویزن مستقیم استاد تحت درمان شناختی - رفتاری قرار می‌گیرند.

- گزارش کتبی جلسه به جلسه درمان شناختی - رفتاری توسط هر دانشجو.

- بحث و مشارکت فعال دانشجویان پس از انجام هر جلسه‌ی درمان.

پیش نیاز یا همزمان : آسیب‌شناسی روانی تحولی ۲، ارزیابی و تشخیص ۱

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس :

در این درس دانشجو حداقل یکی از رویکردهای درمان‌های گروهی شامل شناختی- رفتاری (CBT)، روان‌پویایی، (Psychodynamic)، انسانگرایی (Humanistic)، وجودی (Existentialistic)، معنادرمانی (Logotherapy)، تحلیل رفتار متقابل (Transactional analysis) را در موقعیت‌های بالینی بکار می‌گیرد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی):

گروه درمانی در یکی از موقعیت‌های بالینی زیر بکار گرفته می‌شود:

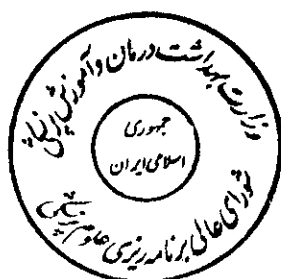
- بیماران بستری مبتلا به اختلال‌های روانی
- بیماران سرپایی مبتلا به اختلال‌های روانی
- بیماران بستری یا سرپایی بخش‌های پزشکی
- بیماران گروه‌های خاص (substance abuse, sexual abuse, AIDS, Domestic violence, child abuse).

منابع درس :

1. Yalom, D.I. & Lezcz, M. (the latest edition) Theory and Practic of group Psychotherapy, New York: Basic Brook.
2. White, R. J. & Freeman, S. A. (the latest edition) Cognitive-behavior group therapy for specific problems and population. U.S.A.: American Psychological Association.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- دو گروه درمانی، هشت جلسه متوالی که در هر کدام از آنها یک دانشجو درمانگر و دانشجوی دیگر کمک درمانگر باشد و با سوپرویزن مستقیم استاد انجام پذیرد.
- گزارش کتبی گروه درمانی توسط هر دانشجو
- بحث و مشارکت فعال دانشجویان پس از انجام گروه درمانی با استاد.

هدف کلی درس:

آشنایی و بکارگیری اصول و روش های ارزیابی روانشناختی در بافت بالینی.

شرح درس:

در این درس دانشجو با اصول و فنون سنجش شخصیت آشنا شده و تلفیق یافته های حوزه شخصیت را با مصاحبه بالینی، ارزیابی هوش و شخصیت و تهیه گزارش جامع روانشناختی فرا می گیرد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت عملی - ۱۷ ساعت نظری):

- اجرا، نمره گذاری و تفسیر آزمون فرافکن شخصیت: رورشاخ و تی ای تی.
- اجرا، نمره گذاری و تفسیر آزمون عینی شخصیت: ام ام پی آ، میلیون و سی پی آ.
- تلفیق یافته های حوزه شخصیت با داده های بدست آمده از آزمون های هوش و نوروسایکولوژی
- اصول گزارش نویسی روانشناختی
- تهیه گزارش جامع روانشناختی از بیمار

منابع درس:

1. Exner, J. E., & Erdberg, P. (the latest edition). The Rorschach, A Comprehensive System. Volume 2: Advanced Interpretation. New York: Wiley.
2. Exner, J. E. (the latest edition). A Rorschach workbook for the comprehensive system. Rorschach Workshops: Asheville, NC.
3. Graham, J. R. (the latest edition). MMPI-2: Assessing personality and psychopathology. New York: Oxford University Press.
4. Meyer, R. G., Wear, C. C. (the latest edition). The Clinician's Handbook: Integrated Diagnostics, Assessment, and Intervention in Adult and Adolescent Psychopathology. Waveland Press, Inc.
5. Exner, j., Winer, T.B. (the latest edition) The Rorschach , Basic Foundations and Principles of Interpretation , Volum1,II,III . John Wiley & Sons, Inc.
6. -Aronow, E. & Brunner, A.W. (the latest edition). Thematic apperception test in clinical practice - Routledge, USA.
7. -Strack, S. (the latest edition). Essential of Millon inventories, assessment. John Wiley & Sons, Inc. NewYork.
8. Butcher, J.N. (the latest edition). MMPI-2 a practitioner's guide. American Psychological Association, Washington Dc.

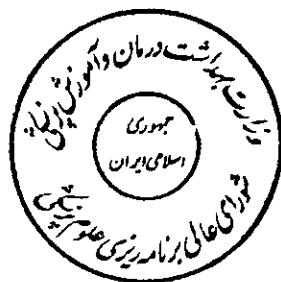
شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان کتبی، گزارش ارزیابی جامع ۴ بیمار، و برگزاری کنفرانس حداقل درباره یک مورد.

پیش نیاز یا همزمان : ارزیابی و تشخیص ۲، درمان شناختی - رفتاری ۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس :

بکارگیری یکی از رویکردهای درمان های فردی در موقعیت های بالینی است.

شرح درس:

در این درس دانشجو حداقل با یکی از رویکردهای درمانهای فردی شامل شناختی - رفتاری (CBT)، روان پویایی (Psychodynamic)، انسان گرایی (Humanistic)، وجودی (Existentialistic)، درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی (Mindfulness Based-Cognitive Therapy -MBCT)، معنادرمانی (Logotherapy) و التقاطی (Electic) را در موقعیت های بالینی بکار می گیرد.

رئوس مطالب (۶۸ ساعت عملی):

درمان فردی در یکی از موقعیت های زیر بکار گرفته می شود:

- بیماران بستری مبتلا به اختلال های روانی
- بیماران سرپایی مبتلا به اختلال های روانی
- بیماران بستری یا سرپایی مبتلا به بیماری های جسمانی

منابع درس :

- جان سامرز فلنگن و ریتا سامرز فلنگن (آخرین چاپ) ، مصاحبه بالینی.

1-Corsini, R. J., & Wedding, D. (the latest edition). Current Psychotherapies. Publisher: Cengage Learning.

2-Corsini, R. J., & Wedding, D. (the latest edition). Case Studies in Psychotherapy. Publisher: Cengage Learning.

3-Jongsma, E. (the latest edition). The Adolescent Psychotherapy Treatment Planner. Publisher: Wiley, John & Sons.

4- Jongsma, E., & Peterson, L. M. (the latest edition). Complete Adult Psychotherapy Treatment Planner. Publisher: Wiley, John & Sons.

5- Jongsma, E.L. Peterson, M., L., McInnis, W., Bruce, T. J. (the latest edition). The Child Psychotherapy Treatment Planner. Publisher: Wiley, John & Sons.

شیوه ارزیابی دانشجو:

دو بیمار توسط هر دانشجو (یک بیمار با سوپرویزن مستقیم استاد و یک بیمار با سوپرویزن غیرمستقیم استاد) در طول ترم تحت درمان فردی قرار می گیرند. گزارش کتبی جلسه به جلسه درمان فردی توسط هر دانشجو. مشارکت فعال دانشجو پس از انجام هر جلسه درمان در بحث و گفتگو کلاسی.

هدف کلی درس : کاربرد درمان شناختی - رفتاری در اختلال‌های روانی کودکان و نوجوانان.

شرح درس: در این درس دانشجو با ارایه مصاحبه بالینی شناختی - رفتاری، فرمول‌بندی شناختی - رفتاری، طرح درمان و استفاده از تکنیک‌های رایج شناختی و رفتاری به درمان بیماران کودک و نوجوان و یا والدین آنها می‌پردازد.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت عملی)

انجام درمان شناختی رفتاری روی بیماران مبتلا به اختلال‌های کمبود توجه توام با بیش‌فعالی، اضطراب، افسردگی، پرخاشگری، و اختلال‌های رفتار مخرب (Conduct disorder, ODD).

منابع درس :

1. Tarrier, N. (the latest edition). Case formulation in cognitive behaviour therapy: the treatment of challenging and complex cases, Routledge, U.K.
2. Basco, M.R. & Rush, J.A. (The latest edition). Guilford Press, New York.
3. Dryden, W. & Branch, R. (the latest edition). The fundamental of rational-emotive behaviour therapy: a training handbook. John Wiley & Sons, England.
4. Kendall, P.(the latest edition). Child and Adolescent Therapy: Cognitive-Behavioral Procedures. The Guilford press.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- دو بیمار از هرکدام از اختلال‌های فوق، هرکدام طی هشت جلسه‌ی پی در پی توسط هر دانشجو با سوپرویزن مستقیم استاد تحت درمان شناختی رفتاری قرار می‌گیرند.
- گزارش کتبی جلسه به جلسه درمان شناختی رفتاری توسط هر دانشجو.
- بحث و مشارکت فعال دانشجویان پس از انجام هر جلسه‌ی درمان.

نام درس: زوج درمانی

کد درس: ۲۳

پیش نیاز یا همزمان: ارزیابی و تشخیص ۲، آسیب شناسی روانی تحولی ۲، درمان شناختی - رفتاری ۱

تعداد واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با نظریه ها و تکنیک های زوج درمانی و مشاوره ازدواج.

شرح درس: در این درس دانشجویان، با رویکردها و نظریه پویایی، سیستمی، شناختی - رفتاری و تلفیقی در حوزه زوج درمانی آشنا شده و تکنیک را فرا می گیرند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی):

- مفهوم مشاوره با زوج و مشاوره پیش از ازدواج
- رویکرد پویایی به زوج درمانی
- رویکرد انسانگرا-وجودی
- رویکرد تلفیقی در زوج درمانی
- زوج درمانی شناختی - رفتاری
- ارزیابی و مفهوم بندی مداخلات بالینی در کار با زوج
- آشنایی با تکنیک زوج درمانی
- کار با زوج مبتلا به اختلال روانی
- طلاق، خیانت و خشونت خانوادگی
- آشنایی با مسائل قانونی و فرهنگی در کار با زوج

منابع درس:

1. Gurman, A.L. (the latest edition). Clinical Handbook of Couple Therapy. The Guilford Press.
2. Dattilio, F.M. (latest edition). Cognitive-Behavioral Therapy with Couples and Families: A Comprehensive Guide for Clinicians. The Guilford Press.
3. Rathus J. H. & Feindler, E.L. (the latest edition). Assessment of partner violence, A handbook for research and practitioners. American Psychological Association, Washington DC.
4. Revenson, K.K (the latest edition). Couples coping with stress, emerging perspectives on dyadic coping. American Psychological Association, Washington DC.
5. Johnson, S. M. (the latest edition). The practice of emotionally focused couple therapy, creating connection. Brunner-Routledge, NewYork & Hove.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

ارزیابی و مداخله در مشکل زوج حداقل یک مورد، مشارکت فعال در بحث های گروهی کلاس، امتحان پایان ترم.

کد درس : ۲۴

نام درس: کارورزی

پیش نیاز: قبولی در آزمون جامع

مدت دوره: دو نیم سال تحصیلی و یک دوره تابستانی * *

نوع واحد: کارورزی

تعداد واحد: ۷ واحد *

هدف کلی درس: هدف از این دوره تاکید بر مدل practioner-scientist در آموزش روانشناسی بالینی است. در این دوره از دانشجو انتظار می‌رود که بتواند راهبردهای مناسب ارزیابی، تشخیص، آزمون و مداخلات روانشناختی را برای بیمار با توجه به اصول حرفه‌ای و قوانین اخلاقی روانشناسی بالینی بطور یکپارچه در موقعیت های بالینی متفاوت انتخاب کرده و بکار گیرد.

شرح درس: در این دوره ی دانشجو موظف است به مدت ۵ روز در هفته در مرکز تعیین شده حضور داشته و به ارایه خدمات بالینی بپردازد. نظارت در بخش هایی که استاد گروه روانشناسی بالینی دانشگاه حضور دارد، برای حداقل دو مورد بطور مستقیم صورت می گیرد. اما در بخش هایی که استاد گروه روانشناسی بالینی حضور ندارد، برای دانشجو یک استاد انتخاب گردیده که دانشجو موظف است بطور هفتگی شرح فعالیت های خود را به وی ارایه دهد و سوپرویزن غیر مستقیم دریافت کند.

رئوس مطالب (۹۱۰ ساعت)

- یک دوره ۶ ماهه در درمانگاه روان شناسی بالینی
- یک دوره ۲ ماهه در بخش روانپزشکی کودکان
- یک دوره ۲ ماهه در بخش روان پزشکی (با تاکید بر روان درمانی بیماران روانی در تیم تخصصی)
- یک دوره ۱ ماهه در Community mental health center
- یک دوره ۱ ماهه در بخش نورولوژی (ارزیابی و مداخلات روان شناختی)

شیوه ارزیابی دانشجو:

دانشجو موظف است در طول دوره ی ماهانه، گزارش فعالیت روزانه خود را به استاد روانشناسی بالینی ارایه دهد و در پایان دوره گواهی انجام کار با ذکر ساعات گذرانده شده از استاد مربوطه اخذ نماید و به تایید مسوول کارورزی گروه روانشناسی بالینی نیز برسد. در پایان دوره ی کارورزی گواهی ۱۲ ماه برای دانشجو از طرف مدیر گروه روان شناسی بالینی صادر خواهد شد.

* هر واحد کارورزی ۱۳۰ ساعت است.

* * دوره کارورزی در دو نیمسال تحصیلی و یک ترم تابستانی ارائه خواهد شد. هر نیم سال تحصیلی ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی ۶ هفته می باشد.

کد درس : ۲۵

نام درس: پایان نامه

پیش نیاز یا همزمان: قبولی در امتحان جامع

تعداد واحد: ۱۶ واحد

هدف کلی درس:

دانش‌افزایی و درک بهتر از چالش‌های حوزه روانشناسی بالینی و ارایه مدل و تبیین مفهومی آسیب‌شناسی روانی مبتنی بر موضوع.

شرح درس:

دانشجو موظف است یکی از موضوعات حائز اهمیت در آسیب‌شناسی روانی، روان‌درمانی و یا بهداشت روان را انتخاب نماید و مطابق مفاد آئین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی بگذراند.

شیوه ارزیابی دانشجو:

دفاع از پایان نامه مطابق مفاد آئین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

کد درس: ۲۶

نام درس: روان‌شناسی سلامت

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم و گستره‌ی روان‌شناسی سلامت.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم و گستره‌ی روان‌شناسی سلامت، سبک‌های زندگی و عوامل ایجادکننده‌ی مشکلات جسمی، روانشناختی و اجتماعی آشنا می‌شوند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

مفهوم سلامت و بیماری، تاریخچه و فرایند ظهور روان‌شناسی سلامت، طیف سلامت و بیماری، تفاوت‌های اجتماعی، فرهنگی، و دینی در باورها و رفتار سالم، پیشگیری اولیه ثانویه و ثالث، روش‌های تحقیق در روان‌شناسی سلامت، دیدگاه‌های روان‌شناسی سلامت، مدل‌های سلامت، سلامت رفتاری، استرس و سلامت، عوامل اجتماعی و جنسیتی در سلامتی، همه‌گیرشناسی بیماری‌های اجتماعی-پزشکی، کیفیت زندگی، درمان‌های چند رشته‌ای (تغذیه و ورزش در سلامت) مورد توجه و بررسی قرار می‌گیرند.

منابع درس:

۱- سارافینو، ادوارد پ. روان‌شناسی سلامت، آخرین چاپ.

۲- آنتونی، جی. کرتیس، روان‌شناسی سلامت، آخرین چاپ.

۳- روان‌شناسی سلامت، ام. رایین دیماتئو، جلد ۱ و ۲، آخرین چاپ.

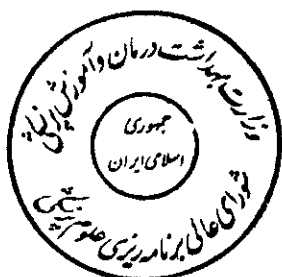
4. Oliver, R. W. (the latest edition). Psychology and health care. London: Bailliere Tindall.

5. Oliver, J.; Huxley, P., Bridges, K. & Mohamad, H. (The latest edition). Quality of life and mental health services, London: Routledge.

6. Baker, P. & Buchanan-Barker, P. (the last edition). Spirituality and mental health, London: Whurr Publishers.

8. Linley P. A. & Stephen, J. (the latest edition). Positive psychology in practice, U.S.A: John Wiley & Sons.

شیوه ارزشیابی دانشجویان: امتحان کتبی، آرایه حداقل یک مقاله، و فعالیت‌های کلاسی.

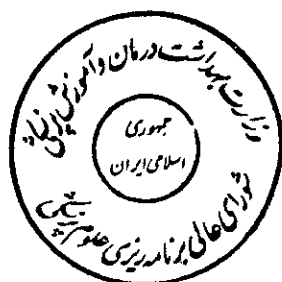
کد درس : ۲۷

نام درس: اصول درمان روان پویایی کوتاه مدت

پیش نیاز یا همزمان : آسیب شناسی روانی تحولی ۱ و ۲، ارزیابی و تشخیص ۱

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی و بکار گیری درمان روان پویایی کوتاه مدت.

شرح درس:

در این درس، دانشجویان با اصول و فنون حداقل یکی از رویکردهای درمان روان پویایی کوتاه مدت آشنا شده و مهارت های لازم را کسب می نمایند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

- مصاحبه ی دینامیک (پویا)
- تکنیک های ارزیابی و تشخیص
- فرمولبندی مورد، فرایند و تکنیک های درمان (تداعی آزاد، مکانیسم های دفاعی، مقاومت، انتقال، انتقال متقابل، بصیرت، اصول تفسیر، و تعبیر رویا).

منابع درس :

1. -Tsai, M., Kohlenberg, R.J.; Kanter, J. W., Kohlenberg, B., Follette, W. C. & Callaghan, G. M. (the latest edition) A guide to functional analytic psychotherapy, awareness, courage, love and behaviorism. Springer.
2. Ursano, R.J., Sonnenberg, S.M., and Lazar, S.G. (the latest edition). Concise Guide to Psychodynamic Psychotherapy. (the latest edition). Washington, DC: American Psychiatric Publishing, Inc.
3. Cooper, A. M (the latest edition). Contemporary psychoanalysis in America, leading analysts present their work. American Psychiatric Publishing.
4. Huprich, S. K. (the latest edition). Psychodynamic therapy, conceptual and empirical foundations. Routledge.
5. McWilliams, N. (the latest edition). Psychoanalytic Case Formulation. New York: The Guilford Press.
6. McWilliams, N. (the latest edition). Psychoanalytic Diagnosis. New York: The Guilford Press.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

- امتحان کتبی

- درمان یک مورد بیمار با سوپرویزن مستقیم استاد توسط هر دانشجویان. گزارش کتبی جلسه به جلسه ی درمان

روان پویایی توسط هر دانشجویان، بحث و مشارکت دانشجویان پس از انجام هر جلسه ی درمان.

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها و کاربرد نوروسایکولوژی بالینی شرح درس: در این درس دانشجو سنجش و تفسیر یافته‌هایی که از تعامل کارکرد ساختار عصبی مرکزی، شناخت، هیجان و رفتار بدست می‌آید را فرا گرفته و این دانش را برای مداخله با بیمار بکار می‌گیرد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

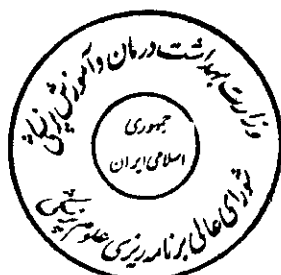
- مرور کلی به نوروسایکولوژی بالینی
- ارزیابی نوروسایکولوژی بالینی دوره کودکی (بویژه اختلال کمبود توجه توام با بیش‌فعالی، ضربه مغزی و صرع)
- ارزیابی نوروسایکولوژی دوره بزرگسالی (اختلال‌های خلقی، اضطرابی و شخصیت، ضربه‌ها و تومورهای مغزی).
- ارزیابی نوروسایکولوژی دوره سالمندی (مشکلات حافظه، دمانس و مشکلات عملکردی).
- مرور کلی به نظریه‌های بازتوانی شناختی.
- نظریه‌های بازتوانی نوروسایکولوژیک به نواقص توجه، حافظه و عملکرد.

منابع درس :

1. -Reynolds, CR., & Fletcher-Janzen, E.(the latest edition) Handbook of clinical child neuropsychology. Springer.
2. -Harding. L., & Beech, J. R.(the latest edition). Assessment in neuropsychology.Routledge.
3. Goldstein , L.H.,& McNeil , J.E. (the latest edition).Clinical neuropsychology:A Practical Guide to Assessment and Management for Clinicians. John Wiley & Sons Ltd.
4. -Wood, S.J., Allen, N.B., & Pantelis, C. (the latest edition). Neuropsychology of Mental Illness. Cambridge University Press.
5. -Donders, J., & Hunter, S.J. (the latest edition) Principles and Practice of Lifespan Developmental Neuropsychology. Cambridge University Press.
6. Timothy Horne (the latest edition) Neuropsychology and behavioral Neurology, Elsevier, Amesterdam, Netherland.

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی و مداخله نوروسایکولوژی برای حداقل دو بیمار و ارایه گزارش آن در کلاس، امتحان کتبی پایان ترم و مشارکت فعال در کلاس،

هدف کلی درس :

آشنایی با طرحواره درمانی به عنوان رویکردی یکپارچه برای درمان اختلال‌های روان‌شناختی مزمن و بیماران مقاوم.

شرح درس: در این درس دانشجویان با فراگیری ویژگی طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌ها و پاسخ‌های مقابله‌ای ناسازگار به مفهوم سازی مشکل بیمار طبق رویکرد طرحواره - محور می‌پردازد و با استفاده از راهبردهای شناختی و تجربی و رابطه‌ی درمانی رفتارهای ناسازگارانه را جایگزین می‌کند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) :

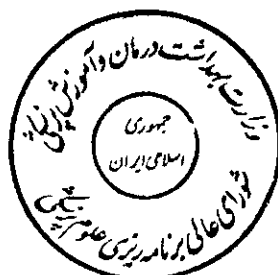
- مدل مفهومی طرحواره درمانی
- سنجش و آموزش طرحواره
- راهبردهای شناختی، راهبردهای تجربی
- الگوهای شناختی رفتاری، رابطه درمانی
- راهبردهای طرحواره درمانی
- ارزیابی طرحواره درمانی

منابع درس :

- طرحواره درمانی، راهنمای ویژه متخصصان روان‌شناسی بالینی، صلواتی مژگان و یکه یزدان دوست، رخساره، آخرین چاپ.

1. Young, j. E. (The latest edition). Schema therapy: complete package. Cognitive therapy, Centers of New York.
2. -Young, J. E., Klosko, S. S. & Wieshaar, M. E. (The latest edition). Schema therapy, a practitioner's guide. New York: the Guilford Press.

شیوه ارزیابی دانشجویان: امتحان کتبی، ارائه حداقل یک مقاله و مشارکت در فعالیت‌های کلاسی

نام درس: بنیادهای روان درمانی در فرهنگ اسلامی
پیش نیاز یا همزمان: نقد نظریه‌ها و دیدگاه‌های شخصیت
تعداد واحد: ۲ واحد نظری
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم بنیادی روان درمانی در فرهنگ اسلامی با هدف مداخله موثر.

شرح درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیم بنیادی مطرح در قرآن، احادیث و سیره معصومین (ع) مرتبط با روان درمانی و اصلاح شناختی رفتاری در حیطه‌های مختلف (مثل خودسازی، خانواده و زوج، راهکارهای سازگاری با مشکلات روان‌شناختی و سبک زندگی نامناسب، هدایت و مشاوره) از دیدگاه قرآن و اسلام آشنا می‌شوند.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت نظری)

در خودسازی ابعاد روان‌شناختی مفاهیم صبر و حلم، توکل، خوف و رجاء، تقوی، ذکر، کنترل خود، شجاعت، تزکیه، بخشش و عفو، صداقت، وفاداری، مدارا، محبت و مودت تبیین و بررسی می‌شوند. در حیطه خانواده و زوج، دیدگاه اسلام در موضوعاتی مثل ملاک‌های انتخاب همسر، خانواده سالم، آرامش در خانواده، تعامل زوج، روش‌های تربیت فرزند بررسی می‌شوند. راهکارهای درمانی مبتنی بر دین مرتبط با اختلالات و مشکلات روان‌شناختی و مواجهه با وقایع غیرمنتظره، نگرش به مرگ و مردن، امید به آینده مورد بررسی قرار می‌گیرند.

منابع درس:

- ۱- تفسیر المیزان - علامه طباطبایی (آخرین چاپ).
- ۲- اصول کافی، مرحوم کلینی (آخرین چاپ).
- ۳- سبب‌شناسی و درمان بیماریهای روانی در قلمرو اسلامی، منطقی مرتضی (آخرین چاپ).
- ۴- اسلام در کنار داغ‌دیدگان و افسرده‌دلان، حجتی (آخرین چاپ).
- ۵- شرح چهل حدیث، خمینی، روح الله (آخرین چاپ) ..
- ۶- نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، (آخرین چاپ).
- ۷- خودسازی یا تزکیه و تهذیب نفس، امینی، ابراهیم (آخرین چاپ).
- ۸- اخلاق در قرآن (۳ جلد)، مکارم شیرازی با همکاری جمعی از فضلاء (آخرین چاپ).
- ۹- خانواده در نگرش اسلام و روان‌شناسی، سالاری‌فر (آخرین چاپ).
- ۱۰- توکل بر خدا راهی به سوی حرمت خود، شجاعی احمد (آخرین چاپ).

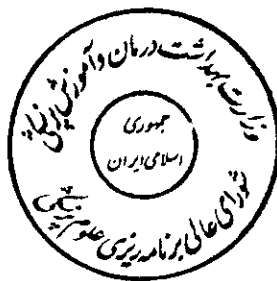

11- Koenig, H. G. (last edition). Religion and Mental health. Elsevier Science.

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان کتبی، ارائه حداقل یک مقاله، فعالیت‌های کلاسی.

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته روانشناسی بالینی

هدف از ارزشیابی برنامه :

بررسی همه جانبه و علمی میزان دستیابی به اهداف برنامه است . اصلی ترین ابزارهای برنامه عبارتند از:
الف) قضاوت کارشناسانه در مورد اجزای مختلف برنامه و نحوه ی اجرای آن ، کارایی و میزان انطباق آن با نیازهای واقعی و روز کشور.
ب) تشخیص علمی کمبود ها و ارایه ی پیشنهاد های مناسب جهت ارتقای برنامه و رفع کمبود های آن .

نحوه ی انجام ارزشیابی برنامه :

نحوه ی ارزشیابی به دو شکل تکوینی و تراکمی صورت خواهد گرفت . با تاکید بر ارزشیابی تکوینی و ضرورت آن ، با این روش با آشکار شدن هرچه بیشتر و بهتر کمبود ها و تلاش برای رفع آنها ، ارزشیابی پایانی یا تراکمی از سودمندی به مراتب بهتری برخوردار خواهد بود. ابزار های ارزشیابی شامل موارد زیر می شوند :
الف) به صورت کمی و کیفی از طریق سازو کارهای دورنی و برونی .
ب) توسط دانشجویان ، اساتید ، مدیریت گروه مجری و هیات ممتحنه و ارزشیابی رشته ی روانشناسی بالینی .
ج) با تدوین و تکمیل پرسشنامه های جامع ، مصاحبه های حضوری و با انجام بازدید های مناسب توسط نمایندگان هیات ممتحنه و ارزشیابی رشته ی روانشناسی بالینی .

تبصره ۱:

پرسشنامه های جامع توسط اعضای هیات ممتحنه و ارزشیابی وقت رشته ی روانشناسی بالینی ، تهیه ، تنظیم، تجدید نظر و تکمیل خواهد شد .

تبصره ۲:

ارزشیابی درونی از طریق گروه آموزشی مجری و مرکز توسعه ی مطالعات آموزشی انجام خواهد شد (نظارت بر حسن انجام ارزشیابی بعهده مراکز ذیربط در دانشگاه خواهد بود).

مراحل اجرایی ارزشیابی برنامه :

این مراحل مشتمل بر تصمیم گیری در مورد موضوع ارزشیابی ، و در پی آن برنامه ریزی و طراحی ارزشیابی استوار است تا بتوان با نگاهی جامع و واقع بینانه در جهت اجرا و انجام ارزشیابی اقدام کرد و در نهایت تصمیم های مناسب اتخاذ نمود:

الف) ارسال پرسشنامه ، مصاحبه و بازدید

ب) تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده

ج) ارسال نتایج به مقامات مسوول

تواتر انجام ارزشیابی :

بسته به مورد ، در پایان هر نیم سال تحصیلی و یا در پایان هر دوره ارزشیابی صورت خواهد گرفت . برای دستیابی به نتایج مناسب لازم است که منابع درس : و سرفصل های دروس برای هر جلسه ی درس همراه با مکان تشکیل جلسه و نام مدرس در اختیار دانشجویان قرار داده شود. به عبارتی تهیه طرح درس از جانب اساتید گروه مجری الزامی است .

